

MAPOVÁNÍ VÝSKYTU OBOJŽIVELNÍKŮ A PLAZŮ V ČR NA BIOLIBU V ROCE 2010

MARTIN ŠANDERA^{1,2}, VÁCLAV JOHN³, LENKA JEŘÁBKOVÁ⁴, ONDŘEJ ZICHA⁵

*1*Muzeum přírody Český ráj, Prachov 37, 506 01 Jičín, m.sandera@seznam.cz

*2*Katedra zoologie PřF UK v Praze, Viničná 7, 128 44 Praha 2

*3*Ústav molekulární genetiky AV ČR, v.v.i., Vídeňská 1083, 142 20 Praha 4,
e-mail: john.vac@seznam.cz

*4*Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Nuselská 39, 140 00 Praha 4,
e-mail: lenka.jerabkova@nature.cz

*5*BioLib, www.biolib.cz, *e-mail:* ondrej.zicha@gmail.com

Grid mapping of herpetofauna occurrence in the Czech Republic on BioLib in 2010

Summary

New faunistic records were gained from watchers, whose recorded data on line on BioLib. The form on BioLib website was structured to get all data for established method of grid mapping in the Czech Republic (Buchar 1982, Pruner et Míka 1996) – grid mapping KFME (squares cca 11.2 x 12 km).

Records were gained as in autochtonous as in alochtonous species. An author of record could added a photo of watched species. The administrators of the mapping checked the records first, than they classified the correct ones as the accepted. Authors of an unclear records were asked for topping up information enabling a correct determination of species. Dubious records were not accepted. Several records didn't contain an exact location, so they didn't give a subsquare and an altitude.

Each listed record is characterized by the following data: species, square, subsquare, identity number of record, number of specimens, year, month, day, community, locality, district (region), altitude, note, watcher, note of administrator, administrator (manager), identity number of record, author of protocol (registration), identity number of author, date of registration. The list of records is presented in appendix (see supplementary data file [BioLib_data_2010.xls](#) on www.herp.cz or www.biolib.cz).

Úvod

Projekt Muzea přírody Český ráj a České herpetologické společnosti s názvem „Mapování výskytu obojživelníků a plazů v ČR“ byl zahájen v roce 2006. Ve spolupráci s Ondřejem Zichou je tento projekt realizován prostřednictvím internetových stránek BioLib (www.biolib.cz). Záznamy získané v jednotlivých letech jsou postupně publikovány v Herpetologických informacích (Šandera et Zicha 2007, Šandera et al. 2008, Šandera et al. 2009, Šandera et al. 2010) a data poskytována Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR do Nálezové databáze ochrany přírody (NDOP). Tento příspěvek navazuje na předchozí zprávy a přináší záznamy získané na BioLibu za rok 2010. U některých záznamů jde pravděpodobně o první záznamy daného druhu z daného kvadrátu síťového mapování. Avšak cílem předloženého textu není zjišťovat něčí prvenství, ale přispět k znalostem o výskytu obojživelníků a plazů v ČR.

Metodika

Nové faunistické záznamy byly získávány díky dobrovolníkům, kteří je zapisovali do formuláře na internetové stránce BioLib. Formulář je strukturován tak, aby byly získány údaje

potřebné k publikování výskytu zavedenou metodikou síťového mapování výskytu organismů v ČR (Buchar 1982, Pruner et Míka 1996).

Záznamy byly získávány pro druhy původní i vybrané druhy nepůvodní. K jednotlivým záznamům jejich autor mohl připojit obrázek sledovaného druhu. Každý záznam byl nejprve zkontrolován správcem mapování (administrátorem), pak mohl být zařazen mezi zpracované záznamy a zobrazit se na mapě na BioLibu. U záznamů s nejistou determinací byli jejich autoři vyzváni k doplnění informací umožňujících determinaci druhu. Pochybné údaje byly vyřazeny. U některých záznamů autor neuvedl přesnou lokalizaci, nemohl tak být stanoven subkvadrát a nadmořská výška. U některých záznamů nebyly uvedeny souřadnice, avšak mohla být administrátorem stanovena alespoň přibližná lokalizace díky slovnímu popisu zadavatele. Přesná lokalizace (GPS u většiny záznamů byla uvedena) se může zobrazovat pouze zadavateli záznamu a administrátorovi mapování.

Výsledky

Za rok 2010 bylo získáno celkem 773 faunistických záznamů (nezařazené odmítnuté záznamy nepočítány).

Seznam záznamů získaných v roce 2010 na BioLibu představuje elektronická příloha (BioLib_data_2010.xls). Seznam v této podobě umožňuje snazší vyhledávání jednotlivých údajů. Jednotlivé záznamy v seznamu jsou uvedeny v řádcích, údaje u jednotlivých záznamů jsou v pořadí: LATIN - vědecký název druhu, NAME - český název druhu, SQUARE - kvadrát, SUBSQ - subkvadrát, ID - číslo záznamu na BioLibu, QUANTITY - počet jedinců, YEAR - rok, MONTH - měsíc (pokud „0“, pak nebyl uveden), DAY - den (pokud „0“, pak nebyl uveden), COMMUNITY - obec, LOCALITY - lokalita, REGION - okres, ALTITUDE - nadmořská výška (pokud „0“, pak nebyla uvedena), NOTE - poznámka, LASTNAME, FIRSTNAME - autor pozorování, FAUNNOTE - poznámka administrátora, ID - číslo záznamu na BioLibu (opakování pro snazší orientaci), MANAGER - administrátor, který schválil záznam, RECAUTHOR - autor záznamu na BioLibu, RECAUTHORID - identifikační číslo autora registrovaného na BioLibu a CREATED - datum zapsání záznamu. Více údajů (poznámky k záznamu, faunistické poznámky apod.) naleznete na BioLibu u jednotlivých záznamů (viz číslo záznamu).

Pozoruhodné jsou záznamy nejvzácnějších druhů. Jedinec želvy bahenní (záznam 9302) byl nalezen u Lednice u Mlýnského rybník a následně přenesen na nedalekou lokalitu s údajným výskytem další jedinců na Staré Dyji. Dva záznamy užovky stromové jsou z oblastí, které jsou hodnoceny jako původní výskyt, třetí záznam (8993) od obce Krňany (okres Benešov) ukazuje na přežívání introdukovaných jedinců, možná i celé populace.

Kromě 16 záznamů nepůvodní želvy nádherné jsou zajímavé další záznamy dvou nepůvodních druhů. Samec želvy zelenavé byl nalezen (7657) v Kersku (okres Nymburk) a přenesen asi 2 km do zahrady v obci Semice (7714), odkud následně utekl. Jedinec gekona tureckého byl pozorován (8708) v Brně v průmyslovém areálu v Horních Heršpicích.

Postupně je databáze doplňována a aktualizována na základě jednotlivých hlášení. Možné je i doplňování starších údajů, ať už jde o údaje publikované či nepublikované.

Po kliknutí na jednotlivý kvadrát se zobrazí všechna hlášení či údaje z tohoto kvadrátu. Na vybraných lokalitách může být prováděno víceleté sledování či dlouhodobý monitoring stavu populací batrachofauny a herpetofauny. Záleží to samozřejmě i na dostatku relevantních údajů z příslušné lokality.

Poděkování

Poděkování patří všem, kteří se podíleli na vytváření databáze výskytu batrachofauny a herpetofauny v ČR na BioLibu v roce 2010.

Literatura (References):

Buchar J., 1982: Způsob publikace lokalit živočichů z území Československa. – Věst. Čs. Společ. Zool. 46: 317–318.

Pruner L., Míka P, 1996: Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – Klapalekiana 32 (Suppl.): 1–175.

Šandera M., Zicha O., 2007: Mapování výskytu obojživelníků a plazů v ČR na BioLibu v roce 2006. – Herpetologické informace 6 (1): 30–41.

Šandera M., Jeřábková L., Zicha O., 2008: Mapování výskytu obojživelníků a plazů v ČR na BioLibu v roce 2007. – Herpetologické informace 7 (1): 17–35.

Šandera M., John V., Konečný L., Jeřábková L., Zicha O., 2009: Mapování výskytu obojživelníků a plazů v ČR na BioLibu v roce 2008. – Herpetologické informace 8 (1): 32–68.

Šandera M., John V., Jeřábková L., Zicha O., 2010: Mapování výskytu obojživelníků a plazů v ČR na BioLibu v roce 2009. – Herpetologické informace 9 (1): 33–55.